

Ірина Гуменюк,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри педагогіки початкової освіти

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ МОВНОЇ ОСВІТИ ФАХІВЦЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ МОВОЗНАВЧИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Кардинальні перетворення, які відбуваються в освіті у зв'язку з інтеграцією України в Європейський освітній простір, істотно впливають на стратегію й тактику розвитку вищої школи. Передусім це стосується підготовки майбутнього вчителя. Від педагога в сучасних умовах вимагається не тільки досконале володіння теоретичним матеріалом й алгоритмом його подання на уроці, але й цілим комплексом професійних компетентностей, що відповідають потребам молодого покоління, а саме: здатність до науково-пошукової та інноваційної діяльності, до самостійності й нестандартності рішень, творчого мислення, термінологічної та інформаційно-технологічної обізнаності, самоосвіти, до налагодження контактів з учасниками професійної діяльності, загальнонаукової, документної, мовленнєво-комунікативної компетентності тощо.

Сучасні вимоги до вчителя зумовлюють перегляд традиційних уявлень про зміст його підготовки, використання інноваційних технологій у процесі його професійного становлення, зокрема і в системі мовно-професійної підготовки фахівців початкової школи. Вищими навчальними закладами України прийнята мовна концепція,

яка передбачає глибоке оволодіння основами професійного спілкування, досягнення високого рівня комунікативної компетенції (мовленнєвої, мовної та соціокультурної), запроваджене вивчення курсів „Українська мова (за професійним спрямуванням)” та „Іноземна мова (за професійним спрямуванням)”. Однак, незважаючи на вузькоспрямоване призначення названих курсів – формування вмінь усного та писемного спілкування в професійному середовищі, їх зміст дуже часто обмежується вивченням академічного курсу української чи іноземної мови, що, на нашу думку, не виправдано ні темпорально, ані прагматично [1, с.171].

Сучасна суспільна практика демонструє співіснування двох суперечливих тенденцій, які саме і проголосила Болонська декларація: з одного боку, прагнення до уніфікації інформаційних процесів, а з іншого, – природне прагнення кожного народу до самоідентифікації, самореалізації, збереження й розвитку власної національно-культурної сутності. Презентація цих тенденцій особливо гостра в мовленнєвій сфері через особливий статус, функціональне призначення конкретної національної мови, оскільки вона повинна як обслуговувати всі сфери соціальної практики у самій державі, так і забезпечувати необхідні комунікативні функції в міжнародному інформаційному просторі [2, с.2-3].

Навчальний курс „Українська мова (за професійним спрямуванням)” є універсальним для формування професійно-мовленнєвих компетенцій та одночасно насиченим багатими потенційними можливостями щодо формування базових і професійних компетентностей студентів вищих педагогічних

навчальних закладів України. Побудова курсу за методикою, що відповідає сучасним концепціям модернізації вищої професійної і мовної освіти у контексті новітніх та інноваційних технологій навчання сприятиме вирішенню стратегічних завдань освіти – відродженню пріоритетного розвитку особистості на основі вивчення мови, створенню умов для досягнення якісно нового рівня знань державної мови.

Реалізації провідної ідеї концепції сприятиме інноваційне технологічне забезпечення курсу „Українська мова (за професійним спрямуванням)”, представлене як комплекс засобів для формування ключових та професійних компетентностей майбутніх педагогів.

Література

1. Гуменюк І.М. Реалізація прагмалінгвістичних категорій у змісті мовно-професійної підготовки фахівців початкової школи // Гірська школа Українських Карпат. 2016. №14. С. 170-172.

2. Дубічинський В.В. Концепція викладання дисципліни „Українська мова (за професійним спрямуванням)” в НТУ „ХП”. Харків: НТУ „ХП”, 2010. 20 с.